חוק הספנות (כלי שיט), תש״ך-1960 *

פרק ראשון: מבוא

הגדרות 1. בחוק זה –

- "בית המשפט" בית המשפט לימאות לפי חוק בית המשפט לימאות, תשי"ב-1952. ו-1952 בית המשפט לימאות, תשי"ב-1952 ו-195 לרבות כל בית משפט כמשמעותו בפקודת הפרשבות 25. 49. 50. 69. 71 ו-80 לרבות כל בית משפט כמשמעותו בפקודת הפרשבות 2:
- "המנהל" אדם שנתמנה על ידי שר התחבורה, בהודעה שפורסמה ברשומות, כמנהל אגף הספנות והנמלים;
 - ״הרשם״, לגבי כלי שיט פלוני רשם נמל הרישום של כלי השיט, כאמור בסעיף 8;
- "נציג" נציג דיפלומטי או קונסולרי של מדינת ישראל, כמשמעותם בסעיף 18 (2) לפקודת העדות 2:
- "כלי־שיט" -- כל כלי העשוי לשוט, למעט כלי המונע על ידי משוטים בלבד ולרבות מבדוק צף;
 - ״חלק״, בכלי שיט זכותו של אחד הבעלים של כלי שיט שבבעלות משותפת;
 - "כלי שיט ישראלי" כלי שיט הרשום במירשם הישראלי:
 - "המירשם הישראלי" -- המירשם לרישום כלי שיט לפי הוראות חוק זה:
 - "רישום" רישום במירשם הישראלי:
- "קברניט" רב החובל של כלי השיט או איש הצוות אשר בידו הפיקוד החוקי על כלי השיט אותה שעה:
 - "נמל" כמשמעותו בפקודת הנמלים:
- "תאגיד ישראלי" תאגיד שנרשם כדין בישראל או שהוקם מכוח דין בישראל, למעט חברת־חוץ שנרשמה לפי סעיף 248 לפקודת החברות 5; אולם אם ראה שר התחבורה כי אין בין תאגיד פלוני ובין מדינת ישראל זיקה של ממש, וכי יש טעמים מיוחדים שלא לראותו כתאגיד ישראלי לענין חוק זה, רשאי הוא להודיע על כך לרשם ומשעשה כן לא יראו את התאגיד כישראלי.

פרק שני: רישום כלי שים

כלי שיט הכשיר לרישום

2. (א) כלי שיט שיותר ממחציתו היא בבעלותם של המדינה או של אזרח ישראל או של תאגיד ישראלי, כשיר לרישום.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי שר התחבורה להודיע לרשם כי כלי שיט אינו כשיר לרישום במירשם הישראלי, אם היו לשר טעמים מיוחדים לכך, הנוגעים לבעלות בחלקים שאינם בידיהם של המדינה, של אזרח ישראל או של תאגיד ישראלי.

[•] נתקבל בכנסת ביום י"א באב תש"ך (4 באוגוסט 1960); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 392، תש"ך, עמ' 338.

¹ ס״ח 97 תשי״בי עמ׳ 232.

² דיני ישראל, נוסח חדש, 1, עמ' 2.

³ חוקי א״י, כרך א׳, פרק נ״ד, עמ׳ 650.

⁴ חוקי א"י, כרך ב׳, פרק קי"ד, עמ׳ 1146.

⁵ חוקי א"י, כרך אי, פרק כ"ב, עמ' 155.

- (א) כלי שיט שלא נתמלאו בו תנאי הכשירות לרישום האמורים בסעיף 2 או שחדלו כלי שיט שרישומו רשות להתקיים בו, רשאי שר התחבורה, אם שוכנע שקיימת זיקה מספקת בין כלי השיט למדינת ישראלי, להתיר בכתב לבעל כלי השיט לרשמו במירשם הישראלי או להתיר שיישאר רשום במירשם הישראלי, הכל בתנאים או ללא תנאים, כפי שייראה לשר.
 - (ב) ראה השר כי אינה קיימת עוד זיקה מספקת בין כלי השיט לבין מדינת ישראל או שלא נתקיימו או שחדלו להתקיים תנאי ההיתר, רשאי השר לבטל את ההיתר.
- כלי שיט העומד בכנייתו, בישראל או בחוץ לארץ, ושנתמלאו כו תנאי הכשירות רישום כלי שיט שבבניה האמורים בסעיפים 2 או 3. מותר לרשמו במירשם הישראלי לפי כללים שנקבעו בתקנות ומשנרשם – דינו לענין חוק זה כדין כלי שיט. אם אין כוונה אחרת משתמעת.
- כלי שיט הכשיר לרישום חייב ברישום ובעלו יגיש לרשם בקשת רישום תוך 30 שרישומו חובה יום מיום שהגיע כלי השיט לרשותו: אולם אם ראה המנהל טעם סביר, רשאי הוא להרשות בכתב שהבקשה תוגש לאחר זמז.
 - לצורך רישום כלי שיט במירשם הישראלי יתנהל פנקס רישום לכל נמל (להלן -.6 פנקס רישום פנקס הרישום).
 - פנקס רישום יתנהל על ידי רשם; שר התחבורה ימנה רשם בהודעה ברשומות והמינוי יכול להיות מסוייג לסוגים של כלי שיט.
 - (א) לכל כלי שיט יהיה נמל רישום, הוא הנמל המפורש בתעודת הרישום של כלי נמל הרישום השיט (להלן – נמל הרישום).
 - (ב) לא יירשם כלי שיט אלא בנמל רישום אחד, אולם משנרשם, מותר להעביר את הרישום מנמל לנמל.
 - (א) היה כלי שיט החייב ברישום רשום ברישום־חוץ, חייב בעלו להשיג את ביטול רישום-החוץ ולא יירשם כלי השיט לפני ביטול רישום-החוץ.
 - (ב) היה כלי שיט החייב ברישום לפי חוק זה כפוף למשכנתה או לשעבוד לפי דיני־חוץ – חייב בעלו לפדות את המשכנתה או השעבוד, או להשיג את הסכמתו של בעל המשכנתה או השעבוד לרישום כלי השיט לפי חוק זה, הכל בתנאים ולפי כללים שנקבעו בתקנות. ולא יירשם כלי השיט במירשם הישראלי. אלא לאחר הפדיון או מתן ההסכמה ולפי התנאים והכללים כאמור.
- .10 נרשם כלי שיט במירשם הישראלי, יתן הרשם לבעלו תעודת רישום; שר התחבורה תעודת רישום יקבע בתקנות את הפרטים שיירשמו בתעודת הרישום ואת צורתה.
- 11. כלי שיט החייב ברישום לא יושט, אלא לאחר שניתנה לבעלו תעודת הרישום ואלא אימור השטה בלי רישום אם נמצאת כו התעודה.
 - 12. (א) חל שינוי באחד הפרטים הרשומים בתעודת הרישום או בצורת הפעלתו של כלי השיט או של מבנהו, כשכלי השיט נמצא בנמל ישראלי, ימסור בעלו על כך לרשם הודעה בכתב תוך 15 יום מיום השיבוי.
 - (ב) חל שינוי כאמור כשכלי השיט נמצא מחוץ לנמל ישראלי, ימסור קברגיט כלי השיט, תוך 30 יום מיום השינוי, הודעה בכתב על כך לרשם או לנציג הקרוב לו ביותר.
- 13. שר התחבורה יקבע בתקנות הוראות כדבר ויישום שינויים בצורת הפעלתו של כלי הוראות בדבר רישום שינויים שיט או במבנהו – בפנקס הרישום ובתעודת הרישום וכן בדבר תנאי הרישום והנוהל לכיצועו.

- כלי שיט

הרשח

- ביטול רישום־חוץ
- . הפדיון שעבודים תנאי לרישום

71

ראיות לכשירות ללשירות לענין הליכי הרישום במירשם הישראלי, יקבע שר התחבורה, בתקנות, הוראות ופרטי הבניה בדבר –

- (1) הראיות לכשירות כלי שיט לרישום ולקיום יתר התנאים לרישומו כאמור. דרכי הגשתו וגבייתו:
- (2) הפרטים על המכנה של כלי השיט, על ממדיו ועל בנייתו, שעל בעלו למסרם יחד עם הבקשה לרישום הראשון של כלי השיט בפנקס הרישום והראיות לפרטים אלה:
- (3) חיוב הבונה של כלי שיט למסור לבעלו תעודה על הפרטים, כולם או מקצתם, שעל בעל כלי השיט למסרם לפי פסקה (2).
- בוספים על כלי שיט למסור לרשם פרטים (ב) שר התחבורה רשאי לחייב בתקנות את בעל כלי שיט למסור לרשם פרטים נוספים על כלי השיט לצרכי רישומו.

15. מותר להגיש את הבקשה לרישום כלי שיט הנמצא בנמל־חוץ, לרשם או לנציג.

16. (א) הנציג לא יקבל בקשה לרישום כלי שיט אלא לאחר שהוגשו לו הראיות הנדר רשות לפי סעיף 14 וצויין הנמל שבו מבוקש רישום כלי השיט; נתמלאו תנאים אלה – רשאי הנציג לתת תעודת רישום זמנית לבעל כלי השיט הנמצא כנמל־חוץ או לקברניטו ודין תעודה זו לענין הסעיפים 10–13 ו־20 כדין תעודת רישום.

(כ) תעודת רישום זמנית כאמור תינתן לתקופה שלא תעלה על ששה חדשים, אלא שהרשם רשאי, לפי בקשת הבעל, להאריך תקפה לתקופה שלא תעלה על שנה אחת מיום שהוצאה לראשונה; בכל מקרה יפקע תקפה של התעודה בתום שבעה ימים מהיום שבר הגיע כלי השיט לראשונה לנמל ישראלי.

17. ברשם כלי השיט על פי בקשה שבעקבותיה ניתנה לבעלו תעודת רישום זמנית. יראו את כלי השיט כרשום מתאריך אותה תעודה.

18. הרשם רשאי, לבקשת בעל כלי שיט, להוציא תעודת רישום חדשה אם הוחזרה לו תעודת הרישום הקודמת.

19. הוכח להנחת דעתו של הרשם, כי תעודת הרישום של כלי שיט נעלמה, אבדה או הושמדה, יוציא, לבקשת בעל כלי השיט, תעודת רישום חדשה.

20. נעלמה, אבדה או הושמדה תעודת הרישום כשכלי השיט נמצא מחוץ לישראל, או הוחזרה לנציג לשם ציון שינויים כה — יוציא הנציג, בתנאים שנקבעו בתקנות, תעודת רישום זמנית, שתקפה הוא לשלושה חדשים.

21. נוכח הרשם שכלי השיט יצא מכלל שימוש או אבד — ירשום הערה על כך בפנקס הרישום לאחר שנתן לנוגעים בדבר הזדמנות נאותה להשמיע את דברם.

.22 כלי שיט שנרשם והתנאים לרישומו חדלו להתקיים, יירשם הדבר בפנקס הרישום.

23. נוכח הרשם כי פרט מפרטי הרישום של כלי שיט נרשם שלא כהלכה, או שחל שינוי בו, רשאי הוא לתקן את הרישום לאחר שנתן הזדמנות נאותה לכל בעל זכות רשומה בכלי תשיט להשמיע את דברו. החלטת הרשם תהיה מנומקת ותימסר לכל בעל זכות רשומה בדרך שתיקבע בתקנות.

24. תעודת רישום של כלי שיט שאירע בו אחד הדברים האמורים בסעיף 21 או שהתנאים לרישומו חדלו להתקיים כאמור בסעיף 22 או שניתנה לגביו החלטה לפי סעיף 23. תימסר מיד לרשם, ואם אירע הדבר מחוץ לישראל – לנציג הקרוב ביותר.

רישום כלי שיט שמחוץ למימי

החופין

תעודת רישום זמנית

רישום בקשה שהוגשה לנציג

החלפת תעודה ישנה בחדשה

תעודת רישום שנעלמה

תעודת רישום שנעלמה בחוץ-לארץ

רישום אבדן כלי השיט

רישום ביטול כשירות

תיקון רישום

החזרת תעודת רגשות

פרק שלישי: העברת כלי שים ותסיבתו

הכשירים לרישום כבעלים 25. המדינה, אזרח ישראלי, תאגיד ישראלי וכל מי שניתן לו היתר לפי סעיף 3 – כשיר לרישום כבעל כלי שיט ישראלי; כל אדם כשיר לרישום כבעל של חלק מכלי שיט ישראלי. ובלבד שעל ידי רישומו כבעל חלק לא יחדלו התנאים לרישומו של כלי השיט כולו.

העברת בעלות

26. העברת הבעלות בכלי שיט ישראלי או בחלק ממנו לידי מי שכשיר לרישום תהיה בשטר העברת בעלות ורישום בפנקס הרישום; כל העברת בעלות אחרת תהיה בשטר העברה ובמחיקת כלי השיט מהמירשם הישראלי, הכל בהתאם להוראות חוק זה.

שטר העברת בעלות 27. שטר העברה לענין סעיף 26 יהיה לפי טופס שנקבע בתקנות וייחתם על ידי הבעל הרשום של כלי השיט או של החלק המועבר (להלן — המעביר), ועל ידי רוכש כלי השיט או החלק (להלן — הגעבר), במדינה בפני הרשם ובחוץ־לארץ בפני נציג, ויאושר על ידי האדם שבפניו נחתם.

תור הרישום

28. נעשו בכלי שיט אחד או בחלק ממנו יותר מעסקת העברה אחת. תירשם העסקה אשר שטר ההעברה לגביה נתקבל תחילה על ידי הרשם.

רכישת כעלות על ידי אדם שאינו רשאי לכך 29. נעשתה עסקה המתיימרת להיות העברה בכלי שיט ישראלי או בחלק ממנו. לזכותו של אדם שאינו כשיר להירשם כבעל של כלי השיט או של החלק מבלי שקויימו הוראות סעיף: 26. רשאי בית המשפט. לפי בקשת המנהל. לתת צו שכלי השיט או החלק האמור יוקנה לבית המשפט או למי שבית המשפט. לפי בקשת המנהל או כל מי שמעונין בכלי השיט. ימנה לכך, ומשעשה כן יחולו הסעיפים 32 עד 37 בשינויים המחוייבים לפי הענין.

תסיבת בעלות

- 30. (א) נָסַבָּה הבעלות בכלי שיט רשום או בחלק ממנו כתוצאה ממוות, מפשיטת רגל, מפירוק או מסיבה אחרת שמכוח דין, יגיש הנָסָב בקשה לרשם ויצרף אליה תעודה מאת בית משפט או בית דין מוסמך, המאשרת את התסיבה כאמור.
- (ב) תסיבת הבעלות תירשם אם נוכח הרשם כי המבקש הוא כשיר לרישום כבעל כלי השיט או של החלק שנסב.

תסיבה לבלתי כשיר

- 31. (א) היתה התוצאה של אחד האירועים האמורים בסעיף 30 כי הבעלות בכלי השיט או בחלק ממנו שנסב צריכה להיסוב לאדם שאינו כשיר לרישום כבעל של כלי השיט או של החלק, הכל לפי הענין, ולא ניתן היתר לפי סעיף 3 שיישאר רשום, יוקנה כלי השיט או החלק לבית המשפט או למי שבית המשפט, על פי בקשת המנהל או כל אדם אחר המעונין בכלי השיט, ימנה לכך.
- (ב) היו בתסיבה נְסַבִּים כשירים ושאינם כשירים ועל ידי רישום התסיבה לכולם כאחת היתה יותר ממחצית הבעלות בכלי השיט מוקנית לשאינם כשירים להירשם כבעלי כלי השיט, אין רושמים את התסיבה אף לאחד משאינם כשירים ואפּיַלו אין ברישומו הוא בלבד כדי להקנות יותר ממחצית הבעלות כאמור.

העברה על ידי בלתי כשיר לרישום 32. (א) הוקנה כלי שיט או חלק ממנו לבית המשפט או למי שבית המשפט מינה לכך לפי סעיף 31. רשאי מי שהיה לנסב אילולי הוראות סעיף 31. לבקש מבית המשפט שיתיר לו את העברת כלי השיט או החלק המוקנה. בכפוף להוראות כל דין. לכל אדם הכשיר לרישום כלי השיט או החלק המוקנה או לאדם פלוני הכשיר כאמור; ניתן ההיתר. יהא בעל ההיתר רשאי. תוך המועד וכתנאים שנקבעו בהיתר להעביר את הבעלות בכלי השיט או בחלק המוקנה ולעשות לשם כך כל פעולה כאילו הוא היה הבעל הרשום שלהם ופדיון המכר יבוא לכל ענין במקום הנמכר. כאילו לא חל סעיף 31.

- (ב) הבקשה להיתר תוגש תוך 90 יום מיום אירוע המקרה שמכוחו חלה ההקניה, אלא שבית המשפט רשאי, על פי בקשה שתוגש תוך אותה תקופה, להאריך את המועד ללא יותר משנה אחת לאחר אירוע המקרה.
- (ג) הוגשה כקשה להתיר העברת חלק מוקנה לאדם פלוני, כדי לתת תוקף להסכם בין הגסב ובין אותו אדם (להלן בסעיף זה ההסכם), יוזמנו לדיון בעלי יתר החלקים הכשירים לרכישת החלק המוקנה, וכל אחד מהם רשאי, אותה שעה, לבקש לרכשו לפי תנאי ההסכם, ובלבד שהפקיד בבית המשפט את התמורה שנקבעה בהסכם האמור או נתן ערבות בנקאית לתשלומה, להנחת דעתו של בית המשפט; ומשעשה כן וניתן ההיתר, יהא חייב לקבל את החלק המוקנה, בתנאי ההסכם, ובית המשפט יצווה על רישומו כבעל החלק המוקנה בפנקס הרישום וכן על תשלום התמורה המופקדת לידי מבקש ההיתר על אף האמור בתנאי ההסכם בדבר מועד תשלומה; ביקשו והפקידו כאמור יותר מאדם אחד, יצווה בית המשפט לרשום את החלק המוקנה על שמם באופן יחסי לשיעור חלקו של כל אחד מהם, תוך כלל חלקיהם של אלה שביקשו והפקידו כאמור, וכן לשלם, באותו יחס, את התמורה מחוך פקדונותיהם.
- (ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג) לא יידרש אדם להפקיד תמורה או לתת ערבות בנקאית לתשלומה. כאמור באותו סעיף קטן, אם מבקש ההיתר ויתר על ההפקדה או מתן הערבות בפני בית המשפט, ומשוויתר כך—חייב הרוכש בתשלום התמורה בתנאים ובמועדים שנקבעו בהסכם.
- (ה) בית המשפט רשאי לסרב לתת את ההיתר המבוקש לפי סעיף קטן (ג), בין השאר, גם אם נראה לו כי ההסכם המוצע הוא מלאכותי או בדוי.
- (ו) ניתן היתר להעביר חלק מוקנה שלא על מנת לתת תוקף להסכם העברה לאדם פלוני, לא תבוצע העברת החלק לאדם פלוני, לפי תנאי ההיתר, אלא אם בית המשפט אישר, נוסף על כך, את ההסכם עם אותו אדם, ועל הדיון בבקשה לאישור זה יחולו הוראות סעיפים קטנים (ג), (ד) ו-(ה) בשינויים המחוייבים לפי הענין; בית המשפט יתן את האישור המבוקש, אם המבקש קיים את כל תנאי ההיתר ואף אחד מבעלי החלקים האחרים לא עשה את המוטל עליו לפי סעיף קטן (ג) כדי לזכות ברישום החלק על שמו.
- (ז) נרשם חלק מוקנה מכוח סעיף זה על שם בעל חלק אחר באותו כלי שיט. רואים את החלק המוקנה. לענין יתר הוראות חוק זה. כאילו נמכר מכוח סעיף זה.

מכירת כלי שיט מוקנה

- 33. (א) לא הוגשה הבקשה להתיר את העברת כלי השיט או החלק המוקנה במועד האמור בסעיף 32. או נדחתה הבקשה. או לא בוצעה ההעברה במועד שנקבע בהיתר של בית המשפט. רשאי בית המשפט לתת צו מכירה על כלי השיט או החלק האמור. לאחר שנתן לכל אדם המעונין בכלי השיט הזדמנות נאותה להשמיע את דברו (להלן צו מכירה).
- (ב) הוראות הסעיפים הקטנים (ג), (ד), (ה), (ו) ו־(ז) לסעיף 32 יחולו על מכירת חלק מוקנה לפי סעיף זה, בשינויים המחוייבים לפי הענין.
- 34. בית המשפט רשאי לתת צו מכירה, או היתר העברה כמבוקש, בתנאים או כלי תנאים או לסרב לתיתם וכן לתת החלטת ביניים שימצא לנכון.

דמי המכר כלי שיט או חלק ממנו על פי צו מכירה, ינוכו הוצאות בית המשפט, הוצאות במקום כלי השיט השמירה, ההחזקה והמכירה מדמי המכר והעודף יבוא לכל ענין במקום הנמכר, כאילו לא חל סעיף 31.

החלטת

בית המשפט

הקניית זכות למכור 36. (א) נתן כית המשפט צו מכירה, רשאי הוא להקנות לאדם ששמו נקוב בצו, את הזכות להעביר, לפי הוראות שיראה לפרשן, את כלי השיט או החלק המוקנה בצירוף הוראות שיראה לנכון, והאדם יהיה זכאי להעביר את הבעלות ולעשות לשם כך כל פעולה כאילו היה הוא הבעל הרשום של כלי השיט או של החלק המוקנה.

- (ב) במכירה לפי סעיף זה ינהג המוכר מנהג בעלים, אם לא החליט בית המשפט להטיל עליו חיובים נוספים.
- (ג) לא יעביר אדם את כלי השיט או את החלק המוקנה מכוח סע־ף זה, אלא לאחר שנתן למי שהיה לגסב אילולי הוראות סעיף 31, הודעה, בדרך שתיקבע, על המכירה ותנאיה, יומיים לפחות לפני ההעברה.
- ד) בחישוב תקופת היומיים לענין סעיף קטן (ג), לא יבואו במנין ימי מנוחה. פגרה או שבתון.

טיפול בכלי שיט · שלא נמכר 37. לא נמכר כלי השיט או החלק על פי צו מכירה לפי סעיף 33 תוף המועד שנקבע לכך בצו המכירה או בצו מאוחר יותר, או סירב בית המשפט לתת צו מכירה, ינהגו בהם בדרך שיורה עליה בית המשפט, לרבות רישום על שם המדינה, כפי שייראה לו בנסיבות הענין ולאחר שנתן לכל אדם המעונין בכלי השיט הזדמנות נאותה להשמיע את דברו.

איסור עסקאות בכלי שיט

- 38. (א) כל בית משפט רשאי, לפי בקשת אדם שיש לו זכות או טובת הנאה בכלי שיט רשום, לתת צו האוסר על הבעלים כל עסקה בו במשך תקופה מסויימת, ורשאי הוא לקבוע בו תנאים, להורות על תשלום הוצאות הכרוכות בצו או על מתן ערובה להוצאות או לנזק העלולים להיגרם לבעל כלי השיט על ידי מתן הצו, וכן לבטל את הצו לאחר שניתן ולתת כל הוראה אחרת שימצא לנכון.
- (ב) ניתן צו לפי סעיף קטן (א). יעביר בית המשפט העתק ממנו אל הרשם. והרשם ירשום הערה על כך בפנקס הרישום ויפעל כפי שהורה בית המשפט.
- (ג) סמכות בית משפט לפי סעיף זה אינה גורעת מסמכויותיו האחרות לפי כל דין.

מכירת כלי שיט שבבעלות משותפת 39. היה כלי שיט ישראלי בבעלותם של יותר מאדם אחד ולא באה הסכמתם של כל הבעלים של כלי השיט על מכירתו. רשאי בית המשפט על פי בקשת כל אחד מן הבעלים לתת צו למכור את כלי השיט, אם הדבר נראה לו צודק בשים לב לכל נסיבות הענין ובין השאר — לשיעור חלקו של המבקש, ובתנאים שימצא לנכון ולאחר שנתן לכל המעונינים הזדמנות נאותה להשמיע את דברם; בביצוע צו כאמור יהיו לבית המשפט הסמכויות לפי סעיף בשינויים המחוייבים לפי הענין.

פרק רביעי: שעבודים

חובות מובטחים בשעבוד ראשון

- 40. לחובות המפורטים בסעיף 11 והמגיעים בשל כלי השיט יהיו משועבדים שעבוד ראשון כלי השיט, דמי ההובלה המשתלמים במסע אשר בו נוצרו החובות וזכויות הלואי המפורשות בסעיף 43 שנוצרו בו מראשיתו ואילך, ושעבוד זה יהיה עדיף על כל שעבוד, או ערובה אחרת הרובצים על כלי השיט או על דמי ההובלה או על זכויות הלואי, כאמור.
 - :41. ואלה החובות שיהיו מובטחים כאמור לפי סדר דרגותיהם:

החובות המובטחים לדרגותיהם

 במכירת כלי השיט על ידי בית משפט או בהוצאה לפועל לפי כל דין – ההוצאות שהוצאו כדי להביא לידי מכירת כלי השיט וחלוקת דמי המכר וכן מסים ותשלומי חובה אחרים המגיעים למדינה או לרשות אחרת בקשר למכירה או לחלוקה;

- (2) אגרות רציף, עגינה, ניתוב, מגדלור, אגרות נמל מכל סוג וכן תשלומים אחרים בעד שירותי נמל כיוצא באלה, במידה שתשלומים אחרים אלה מגיעים למדינה, למדינה אחרת, או לרשות אחרת או שולמו להן על ידי צד שלישי:
- (3) הוצאות לשמירת כלי השיט ולהחזקתו מיום כניסתו לנמל האחרון עד ליום מכירתו כאמור בפסקה (1);
- (4) תשלומים הנתבעים על ידי קברניט, אנשי הצוות ואנשים אחרים אשר שירתו בכלי השיט, עקב העסקתם בכלי השיט, על ידי חליפיהם או שאיריהם, הן על פי חוזה, הן כפיצויים בעד נזיקים אזרחיים והן בכל דרך אחרת, למעט תשלום הנתבע על ידי עריק כמשמעותו בסעיף 114 לפקודת הנמלים (להלן עריק) לגבי המטע שבו ערק;
- (5) תשלומים המגיעים בעד הצלת חיי אדם בכלי שיט, בעד עזרה לכלי שיט שעלה על שרטון או שנתון בסכנה או בעד הצלתו או הצלת מטען, ציוד או-חפצים שבכלי השיט (להלן — ישע) ובעד השתתפות כלי השיט בתשלומי סיכון כללי:
 - (6) פיצויים בעד מקרי מוות ופגיעות גוף לנוסעים בכלי השיט;
- (7) פיצויים כעד נזקים שהם תוצאה מהתנגשות בים או מתאונת ניווט אחרת. בעד נזקים שנגרמו על ידי כלי השיט למכנים ולמיתקנים שכנמלים ולמספנות ולנתיבי שיט, ובעד נזקים למטען ולחפצי נוסעים שהובלו כו;
- (8) תשלומים הנחבעים בעד או עקב אספקה או שירותים שסופקו לכלי השיט לפי הסכמים או עסקאות שנעשו על ידי קברניט כלי השיט. במסגרת הסמכויות שהוענקו לו על פי דין, במידה שאספקה ושירותים אלה היו דרושים לשמירת כלי השיט או להמשך מסעו בין אם התשלום נחבע על ידי הקברניט ובין אם על ידי נותני האספקה והשירותים.

שעבוד דמי הובלה לטובת הצוות

42. על אף האמור בסעיף 40, יהא השעבוד לפי סעיף 44 לטובת הקברניט, הצוות ואנשים אחרים שבשירות כלי השיט, חל על סך כל דמי ההובלה המגיעים בעד כל המסעות שבוצעו על ידי כלי השיט במשך תקפו של חוזה השירות שהתשלומים נובעים ממנו.

זכויות לואי .43 (א) ואלה זכויות הלואי שיהיו משועבדות כאמור בסעיף 40:

- (ו) פיצויים שבעל כלי השיט זכאי להם בעד נזק שנגרם לכלי השיט ולא תוקן, או בעד הפסד בדמי הובלה;
- (2) תשלומים אשר בעל כלי השיט זכאי להם מכוח סיכון כללי, במידה והם מהווים פיצוי בעד נזק שנגרם לכלי השיט ולא תוקן, או בעד הפסד בדמי הובלה:
- (3) תשלומים המגיעים לבעל כלי השיט בעד שירותי ישע שניתנו לפני גמר המסע, פחות הסכומים שהוקצו או חולקו לקברניט ולאנשים אחרים שבשירות כלי השיט, על חשכון התשלומים האמורים.
- (ב) זכויות הלואי אינן כוללות את התשלומים שבעל כלי השיט זכאי להם על סמך פוליסות ביטוח, וכן על סמך הטבה, סיוע או תמיכה ממשלתית אחרת.

סדר עדיפות 44. חובות מובטחים שנוצרו במסע אחד והם מדרגות שונות, סדר עדיפותם הוא לפינסדר בחובות ממסע דרגותיהם בסעיף 41; היו מדרגה אחת – זכותם שווה. ואם לא הספיק המשועבד לתשלום כולם יחולה ביניהם לפי שיעור יחסי.

.45 חוכות מובטחים שנוצרו במסעות שונים סדר עדיפותם הוא בהיפוך לסדר המסעות סדר עדיפות בחובות ממסעות ואחרון אחרון קודם; סדר עדיפותם של חובות הנובעים מחוזה שירות או העסקה ביותר שונים ממסע אחד הוא כסדר עדיפותם של החובות הנובעים מן המסע האחרון.

> .46 חובות המפורשים בפסקאות (5) ו־(8) לסעיף 41 סדר עדיפותם של כל אחד מהם בתוך דרגתו הוא בהיפוך לסדר היווצרם ואחרון אחרון קודם; שעבודים הנובעים ממאורע אחד יראו אותם כאילו נוצרו כולם באותו זמן.

> .47 העבור הזכאי לתשלום המובטח על ידי שעבוד לפי סעיף 40 (להלן – בעל השעבוד). את הזכות לאדם אחר. כולה או מקצתה, יהיה אותו אדם עם העברה זו בעל השעבוד לפי דרגת עדיפותו.

- השעבוד יפקע עם תום שנה אחת, ותחילתה .48

בשעבוד בשל תשלומים בעד שירותי ישע – מיום גמר השירות;

- בשעבוד בשל פיצויים הנובעים מתוך התנגשויות, תאונות ניווט או פגיעות גוף - מיום גרימת הנזק או הפגיעה;
- בשעכוד כשל פיצויים הנובעים מאבדן מטען או חפצי נוסעים, או מהיזקם – מיום מסירת המטען או החפצים או מהיום שבו היה צריך למסרם;
- בשעבוד הנובע מהסכם או מעסקה כאמור בפסקה (8) לטעיף 41 מיום היווצר החוב המוכטח כשעבוד;
- בשעבוד הנובע מחוזה עבודה או משירות בכלי שיט מיום שהאדם, אשר לטובתו גוצר השעבוד, הגיע לראשונה – לאחר סיום חוזה העבודה או השירות - לישראל, ואם האדם האמור ערק מכלי השיט, או נשכר לשרת בכלי השיט בנמל־חוץ – מהיום שבו נוצר החוב המובטח בשעבוד;
 - בכל שעבוד אחר מהיום שבו נוצרה עילת התביעה;

אולם אם נמצא כלי שיט בתחילת תקופת הפקיעה מחוץ לישראל, תידחה תחילתה, עד לבואו לנמל ישראלי ובלבד שהשעבוד יפקע לא יאוחר משלוש שנים מהיום שבו היתה מתחילה תקופת הפקיעה אילו היה כלי השיט בישראל.

49. העברת הבעלות בכלי שיט וכן העברת הזכות לדמי הובלה לא יפגעו בתקפם של שעבודים הקיימים עליהם לפי חוק זה בשעת ההעברה. אלא אם נמכר כלי השיט על פי צו בית המשפט או בהליכי הוצאה לפועל.

50. נמכר כלי השיט באמצעות בית המשפט או בהליכי הוצאה לפועל יעבור השעבוד ויחול על דמי המכר.

51. הופקע כלי השיט כדין ושולמו תמורת ההפקעה פיצויים, יעבור השעבוד שהיה קיים בשעת ההפקעה ויחול על הפיצויים שישולמו.

.52 שילם החייב בדמי הובלה או בתשלום אחר שהוא בגדר זכות לואי לפי סעיף 43 המגיע ממנו. כולו או מקצתו. בתום לב ובמהלך הרגיל של העסקים. לא תישפע נגדו ונגד חליפו הטענה כי בשעת התשלום היה החוב האמור משועבד בשעבוד לפי פרק זה.

דין חובות בעד ישע ראספקה

העברת זכות

פקיעת השעבוד

פקיעת שעבוד במכירה

העברת בעלות

לא תפגע בשעבוד

פקיעת השעבוד בהפקעה

השעבוד על דמי ההובלה

שעבוד במקרה של חכירה

53. הוראות פרק זה יחולו גם על כלי השיט המופעל על ידי חוכר או אדם אחר שאיננו בעלו. זולת אם רכש את השליטה על כלי השיט באופן בלתי חוקי והדבר היה ידוע לנושה.

זכות עיכבון לטובת הבונה

54. הבונה של כלי השיט והמבצע בו תיקונים, שיש להם תביעת חוב הנובע מתוך ביצוע עבודות הבניה או התיקון, רשאים לעכב את כלי השיט כל עוד הוא נמצא תחת ידיהם, עד לתשלום המגיע להם.

פרק חמישי: משכנתאות

משכנתה על כלי שיט או כלי שיט שבבניה

55. בעל כלי שיט הרשום לפי חוק זה או בעל חלק בו רשאי למשכן את זכותו בכלי השיט במשכנתה כערובה להתחייבות קיימת, או עתידה או תלויה בתנאי, על ידי עריכת שטר משכנתה ורישומו לפי חוק זה, ולמקבל הערובה ייקרא להלן — בעל המשכנתה.

היקף המשכנתה

56. נרשם שטר משכנתה לפי חוק זה, יראו את המשכנתה — אם אין בשטר תנאים אחרים — כשעבוד לתשלום החוב או יתרתו והריבית עליהם וכל תשלום אחר שפרעונו מובטח על פי תנאי המשכנתה (להלן — חוב המשכנתה) והשעבוד יחול על גוף כלי השיט, ועל המכונות, המכשירים, הציוד וכל חפץ, שנמצאו בו בשעת רישום שטר המשכנתה או שהוכנסו בו לאחר מכן ונועדו לשמש לצרכי השטת כלי השיט, בין שהם מחוברים לגוף כלי השיט ובין אם לאו, למעט טובי צריכה המיועדים להפעלתו של כלי השיט או לאנשים הנמצאים בו.

דרגת העדיפות של המשכנתה

57. השעבוד לתשלום חוב המשכנתה שלפי סעיף 56 יהיה עדיף על כל שעבוד אחר. למעט שעבוד להבטחת חוב מן המפורטים בפסקאות (1) עד (7) לסעיף 41.

העברת משכנתה

58. בעל משכנתה רשאי, אם אין בשטר המשכנתה תנאים אחרים, להעביר את החוב המובטח במשכנתה, כולו או מקצתו, אף ללא הסכמת הממשכן, בשטר העברת משכנתה ורישומו בהתאם להוראות חוק זה.

חתימת השטר ואישורו

59. שטר משכנתה ושטר העברת משכנתה ייחתם על ידי הצדדים, בישראל – בפני הרשם, ובחוץ לארץ – בפני נציג ויאושר על ידי האדם שבפניו נחתם.

בקשת רישום

60. משכנתה תירשם בפנקס הרישום לפי בקשה של הממשכן או של בעל המשכנתה. והעברת משכנתה תירשם בו לפי בקשה של המעביר או של הנעבר.

זמן ההגשה

61. (א) אישור הרשם כדבר היום והשעה של קבלת שטר משכנתה או שטר העברת משכנתה כדין יהיה ראיה חותכת לדבר.

(ב) הוגשה בקשה לרישום משכנתה או להעברת משכנתה לנציג, ונתמלאו הוראות פרק זה והופקד השטר בידי הנציג על מנת להעבירו עם הבקשה אל הרשם, יראו את השטר ואת הבקשה כאילו נתקבלו כדין בידי הרשם, שעה שקיבל הרשם מאת הנציג הודעה על הפקדת השטר אצלו ועל תכנו.

הארכת מועד לרישום שטר משכנתה, לפי פקודת החברות

62. שטר משכנתה שנערך ונחתם בהתאם לחוק זה בחוץ לארץ, והוגש לרישום בהתאם לסעיף 61. מוארך לגביו התקופה של 21 יום הקבועה בסעיף 127 (1) לפקודת החברות לתקופה של 75 יום.

הרישום

63. משקיבל הרשם את בקשת הרישום ואת שטר המשכנתה או את שטר העברת המשכנתה. ונתמלאו הוראות פרק זה, ירשום בפנקס הרישום את פרטי המשכנתה או את פרטי העברתה כפי שייקבע בתקנות ויתן למבקש תעודה על כך.

תסיבת משכנתה

64. נסבה משכנתה, כולה או מקצתה, שלא בדרך העברה, כתוצאה ממוות, מפשיטת רגל, מפירוק או מסיבה אחרת שמכוח דין, והמציא הנסב תעודה מאת בית משפט או בית דין מוסמך, המאשרת את התסיבה, תירשם התסיבה בפנקס הרישום לפי בקשה בכתב של המעונין ברישומה.

זכות עדיפות

- 65. (א) נרשמו יותר ממשכנתה אחת על כלי שיט אחד, יהיה סדר העדיפות של המשכנתאות לפי תאריך קבלת הבקשות לרישומן כדין במשרדו של הרשם.
- (ב) נתקבלו יותר מבקשת רישום משכנתה אחת ביום אחד, יהיה סדר העדיפות של המשכנתאות לפי שעת קבלת הבקשות לרישומן כדין של כל אחת ואחת במשרדו של הרשם.
- (ג) הוגשה לרשם בקשה לרישום משכנתה, יודיע הרשם למבקש, על פי בקשתו. אם רשומות משכנתאות אחרות על כלי השיט הנדון וכן אם כבר נתקבלה אצלו בקשה לרישום משכנתה אחרת.
- (ד) הממשכן ובעל המשכנתה רשאים לקבוע בשטר המשכנתה או בשטר שנערך בפני הרשם או הגציג לאוזר מכן סדר עדיפות אחר למשכנתאות שבכלי השיט, ובלבד שבעל משכנתה אחר העשוי להיפגע על ידי הקביעה הסכים לכך כשטר שערך בפני הרשם או נציג ושאושר על ידי מי שבפניו נחתם.
- (ה) מותר לרשום על כלי שיט אחד שתי משכנתאות או יותר שוות זכויות לגבי סדר העדיפות, ובלבד שהדבר הוסכם בכל שטרי המשכנתה או בשטר נפרד שנחתם בפני הרשם או הנציג על ידי בעל כלי השיט וכל בעלי המשכנתאות שזכויותיהם שוות כאמור.
- (ו) העברת משכנתה או תסיבתה, כולה או מקצתה, לא תפגע בסדר עדיפותה של המשכנתה.

שינויים במשכנתה

66. שינוי בתנאי המשכנתה ייעשה בשטר תיקון משכנתה שייחתם על ידי בעל המשכנתה והממשכן, בהתאם להוראות סעיף 59. ורישומו של שטר התיקון בפנקס הרישום; היה בשינוי התנאים משום פגיעה בזכויות בעל משכנתה אחר, לא יירשם שטר התיקון אלא בהסכמתו של אותו בעל משכנתה שתינתן בדרך האמורה בסעיף 65.

פדיון משכנתה

67. פדיון משכנתה, כולה או מקצתה, יהיה בשטר פדיון שייחתם על ידי בעל המשכנתה בהתאם להוראות סעיף 59 ועל ידי רישומו בפנקס הרישום.

פדיון בדרך בתרדה 68. הגיע המועד הנועד לפרעונה של משכנתה, כולה או מקצתה, ונוכח הרשם כי הסכום שפרעונו הגיע כאמור הופקד בידיו או בבנק בישראל שהוכר על ידי שר התחבורה לענין זה, לזכותו של בעל המשכנתה, רואים זאת כפדיון המשכנתה או החלק שזמן פרעונו הגיע, והרשם ירשום את הפדיון בפנקס בהתאם לכך; היה המקום הנועד לפרעון הסכום האמור בחוץ לארץ לא יופקד הפקדון אלא בבנק שבאותו מקום, שבא עליו אישור שר התחבורה.

זכות של בעל משכנחה במקרה של הפקעה 69. הופקע כלי השיט או החלק הממושכן כדין ושולמו תמורת ההפקעה פיצויים, תעבור המשכנתה כפי שהיתה קיימת בשעת ההפקעה ותחול על הפיצויים שישולמו; היתה ההפקעה תוצאה של עבירה ולא שולמו פיצויים, לא תופקע המשכנתה אלא אם מצא בית המשפט כי בעל המשכנתה, כולה או מקצתה.

העברת בעלות לא תפגע במשכנתה

70. העברת הבעלות בכלי השיט או בחלק ממנו לא תפגע בתקפה של המשכנתה הרובצת עליהם בשעת ההעברה. ומותר להעביר כלי שיט או חלק ממנו בכפוף למשכנתה הרובצת עליהם אם לא הותנה אחרת בשטר המשכנתה.

פקיעת המשכנתה במכירה על ידי בית המשפט

71. על אף האמור בסעיף 70 – אם נמכר כלי שיט או חלק ממנו על פי צו בית משפט או בהליכי הוצאה לפועל, ינוכו הוצאות בית המשפט וההוצאה לפועל והוצאות השמירה וההחזקה מדמי המכר והעודף יבוא לכל ענין במקום הנמכר.

תביעה להוצאה לפועל

72. לא קויים אחד התנאים בשטר המשכנתה שאי־קיומו מקנה זכות להוציאה לפועל. יהא בעל המשכנתה רשאי להגיש לבית המשפט תביעה חפצית להוצאת המשכנתה לפועל. ובתביעה זו רשאי בית המשפט —

- (1) לתת צו למכירת כלי השיט או החלק הממושכן, בתנאי או ללא תנאי. ולהצהיר בצו שאדם פלוני לרבות בעל המשכנתה יהא זכאי להעביר את כלי השיט או את החלק הממושכן לזולתו בהתאם להוראות בית המשפט ובכפוף לתקנות, כאילו היה הבעל הרשום של כלי השיט:
- (2) לצוות שכלי השיט יועבר ממשמורתו של בעלו או של המחזיק בו. למשמורתו של אדם אחר שיורה עליו:
- (3) להורות, בין לפני מתן צו מכירה ובין לאחריו, שמי שיתמנה לכך על ידי בית המשפט ישים יד על כלי השיט ויחזיקנו ברשותו או ימסרנו לרשותו של אדם אחר, כפי שיורה בית המשפט:
- (4) למנות לכלי השיט כונס נכסים או מנהל, או שניהם כאחד, ולהעניק להם כל סמכות מן הסמכויות שבית משפט מחוזי רשאי להעניק לכונס נכסים, והוראות כל דין הנהוגות בבית משפט מחוזי בענין כונס נכסים, תפקידו, כותותיו, התחייבויותיו ושכרו, יחולו בשינויים המחוייבים לפי הענין על מינוי כזה.

שמירת זכויות לגבי הליכים אחרים

73. האמור בסעיף 72 אין בו כדי לגרוע מזכותו של בעל המשכנתה להיפרע את חובו בהליכים אחרים.

מכירה דחופה

74. הוגשה תכיעה לפי סעיף 72 וראה כית המשפט שהענין מחייב מכירה מיד, כדי למנוע סיכון לזכויותיו של בעל המשכנתה ושתנאי המכירה הם סבירים בהתחשב עם הנסיבות, רשאי הוא ליתן צו אף לפני מתן פסק דין בתביעה — בין בערבות ובין בלי ערבות ובין בכל תנאי שיראה — למכירת כלי השיט על ידי אדם שימנה לכך, בין במכירה פומבית ובין בדרך אחרת, ורשאי הוא לאשר מכירה על פי הסכם פרטי שנעשה על ידי הממונה.

רישום הליכי הוצאה לפועל

75. ניתן צו לפי הסעיפים 72 או 74. יעביר בית המשפט העתק ממנו אל הרשם והרשם ירשום הערה על כך בפנקס הרישום ויפעל כפי שהורה בית־המשפט.

פרק ששי: איבוד הכשירות ומחיקה מהמירשם

מחיקה על פי בקשת הבעלים

76. בעל כלי שיט ישראלי המבקש למחקו מהמירשם הישראלי, יגיש בקשה לרשם ויפרט בה את טעמי הבקשה ואת מטרת המחיקה, והרשם לא ימחוק את כלי השיט על פי בקשה כאמור אלא אם נתמלאו שתי אלה:

(1) הרשם גוכח כי המבקש רשאי, על פי דין, לדרוש את המחיקה למטרה האמורה:

נפדו המשכנתאות הרשומות על כלי השיט או על חלק ממנו ונפרעו (2) החובות שבעדם הוטל עיקול הרשום בפנקס הרישום והמבקש הצהיר כפני הרשם, או בפני נציג או בדרך אחרת לפי סעיף 37 לפקודת העדות. שכלי השיט חפשי מכל שעבוד אחר, או שניתנה ערובה להנחת דעתם של הנושים לסילוק כל חוב כאמור בין שהוא רשום ובין שאינו רשום, או שהוגשו לרשם הצהרות של נושים כאמור על הסכמתם למחיקה.

.77. נרשמה הערה לפי סעיף 21, רשאי הרשם, על פי בקשת כל מעונין או מיזמתו הוא, מחיקת רישום כלי שיט שאבד אר שיצא מכלל שלמרנט

למחוק את הרישום של כלי השיט, לאחר שנתן לנוגעים בדבר הזדמנות נאותה להשמיע את דברם ולאחר ששוכנע כי אין במחיקה משום פגיעה בזכויות שבכלי השיט.

אבדן הכשירות לרישום

.78 חדלו התנאים לרישומו של כלי שיט ככלי שיט ישראלי. רשאי שר התחבורה להתיר. בתנאים שייראו לו. את מחיקתו מהמירשם הישראלי. ובלבד ששוכנע כי אין במחיקה משום פגיעה בזכויות שבכלי השיט; לא עשה כן או לא נמחק כלי השיט תוך המועד שנקבע לכך בהיתר, יוקנה כלי השיט לבית המשפט או למי שבית המשפט, על פי בקשת המנהל או כל מעובין בכלי השיט, ימנה לכך, והוראות הסעיפים 32 עד 37 יחולו, בשינויים המחוייבים

.79 כל אימת שיש לרשם ספק אם עדיין קיימים התנאים לרישום כלי שיט פלוני. רשאי הרשם לדרוש מבעל כלי השיט הוכחות להנחת דעתו שתנאים אלה קיימים.

חובת הבעלים להמציא הוכחות בדבר הכשירות לרישום

(ב) אם תוך שלושים יום מיום מסירת הדרישה לפי סעיף קטן (א) או תוך תקופה ארוכה יותר שיקבע הרשם לאותו מקרה, לא יומצאו לו הוכחות להנחת דעתו בדבר קיום התנאים כאמור. יהיה בית המשפט רשאי, על פי בקשת המנהל ולאחר שנתן לבעל כלי השיט הזדמנות נאותה להשמיע את דברו, לתת צו שכלי השיט יוקנה לבית המשפט או למי שבית המשפט ימנה לכך, ומשעשה כן, יחולו הסעיפים 32 עד 37 בשינויים המחוייבים לפי הענין.

פרק שביעי: תקפו של רישום זכויות

רישום החלטת בית חמשפט

80, הרשם ירשום על פי בקשתם של המנהל, או של אדם המעונין בכלי השיט, העתק מאושר של החלטה כל שהיא של בית משפט המצהירה על זכויות הקנין בכלי שיט ישראלי או הנוגעת לזכויות אלה או לכל זכות אחרת שבכלי השיט העשויות להירשם בפנקס הרישום. לרבות החלטה בדבר עיקול כלי השיט או חלק ממנו.

זכויות נושים על פי עיקול 81. ניתן על פי חוק זה צו למכור כלי שיט או חלק ממנו. יותלה כל הליך לעיקולם ולמכירתם לפי דין אחר. כל עוד נמשכים ההליכים למכירתם לפי חוק זה. אולם נושה שעיקלם או היה רשאי לעקלם לפי דין אחר. רשאי להצטרף להליכי המכירה לפי חוק זה ולהיפרע מדמי המכר, בשים לב לכל זכות קדימה בנמכר מכוח חוק זה וכל דין אחר.

ערעור לבית המשפט

- או מחיקתו או מחיקתו או בפנקס הרישום, תיקונו או מחיקתו או 82, (א) על ידי סירוב הרשם לרשום. לתקן או למחוק רישום או על ידי החלטה אחרת של הרשם, רשאי לערער עליהם לפני בית המשפט.
- (ב) שר המשפטים יקבע בתקנות את המועדים להגשת הערעור לפי סעיף זה, את אופן הגשמו. את סדרי הדין בו ואת האגרות המשתלמות בקשר אתו.

הגנה לרכישה בתמורה ובתום לב

83. רישום בפנקס הרישום אין בו משום ערובה לזכות קנין; אולם אם רכש אדם, בתום לב בתמורה. כלי שיט רשום או חלק ממנו או זכות רשומה בפנקס או זכות הנרשמת בפנקס ממי שהיה, לפי הרשום בפנקס, רשאי להעביר את כלי השיט או את החלק האמור או את הזכות או להעניק את הזכות, לא תיפסל הרכישה מחמת זה בלבד, שלמעביר או למעניק לא היתה, למעשה, הזכות להעביר או להעניק.

הרישום הוכחה לקיום כלי השיט

> הזכות להניף דגל הצי

> דין כלי שיט לא רשום

84. טענה שהרשום ככלי שיט איגנו כלי שיט, לא תישמע אלא בהליכים למחיקת הרישום לפי חוק זה.

פרק שמיני: לאומיות ודגל

לאומיות 85. לאומיותו של כלי שיט הרשום לפי חוק זה היא ישראלית.

דגל הצי המסחרי 86, דגל הצי המסחרי הישראלי הוא כמצוייר בתוספת וכמתואר בה (לחלן – הדגל).

.87 הזכות להניף את דגל הצי המסחרי הישראלי נתונה לכלי שיט ישראלי בלבד.

אובה להניף 88. כלי שיט ישראלי חייב להניף את הדגל בכניסה לנמל ישראלי או לנמל־חוץ או ביציאה מהם. וכן כל שעה שנדרש לעשות זאת על ידי כלי שיט או כלי טיס שבשירות צבא־הגנה לישראל או של משטרת ישראל או בנסיבות אחרות שיפורטו בתקנות.

89. (א) כלי שיט החייב ברישום ואינו רשום כדין, וגם אינו פטור מחובת הרישום, לא יונף עליו הדגל או כל דגל ישראלי אחר, ולא יהיה זכאי להנאות וליתרונות המוענקים לכלי שיט ישראלי על פי דין.

(ב) כלי שיט החייב ברישום ואינו רשום כדין וגם אינו פטור מחובת הרישום. יראו אותו ככלי שיט ישראלי לכל חובה שהוטלה על כלי שיט ישראלי ולכל עבירה אשר נעברה בו ולגבי אחריותם של בעלו, קברניטו וכל אדם המנהל את עסקי בעל כלי השיט, הכל לפי הענין, וכן לגבי תחולת דיני מדינת ישראל וסמכות בתי המשפט הישראליים עליו.

העלמת לאומיות ישראלית

90. (א) בעל כלי שיט ישראלי או קברניטו לא יעשה ולא ירשה לאחר לעשות דבר במגמה להעלים את לאומיותו הישראלית של כלי השיט מעיני אדם המורשה כדין לבדוק אותה.

בעל כלי שיט ישראלי או קברניטו לא יעשה ולא ירשה לאחר לעשות דבר (ב) בעל כלי השיט ככלי שיט־חוץ לפני אדם המורשה כדין לבדוק את לאומיותו.

התחזות כלי שיט 91. בעל כלי שיט שאיננו ישראלי או קברניטו של כלי שיט כאמור. לא יעשה ולא ירשה זר כישראלי. לאחר לעשות דבר במגמה להציג את כלי השיט כישראלי.

סמכות לבדוק 92, (א) ואלה מוסמכים לבדוק לאומיותו של כלי שיט ולשם בדיקה זו לעצרו לתקופה ולעצור כלי שיט שלא תעלה על ארבעים ושמונה שעות:

- (1) קצין בשירות חיל הים של צבא־הגנה לישראל או כל קצין אחר בצבא־ הגנה לישראל, בדרגת רב סרן ומעלה, שהוסמכו לכך על ידי שר הבטחון;
- (2) קצין במשטרת ישׂראל בדרגת מפקח ומעלה, שהוסמך לכך על ידי שר המשטרה:
 - אדם אחר שהוסמך לכך בכתב על ידי שר התחבורה. (3)

- (ב) מחוץ למימי החופין של ישראל מוסמך גם נציג לנקוט באמצעים הדרושים לבדיקת כלי שיט ישראלי או כלי שיט המתחזה כישראלי ולמעצר כלי השיט למטרת בדיקה כאמור.
- (ג) בית המשפט רשאי להאריך את תקופת מעצרו של כלי שיט לפי סעיף קטן (א). לתקופה שתיראה לו.
 - (ד) הוראות סעיף זה אינן גורעות מכל סמכות לפי דין אחר.

איסור העברה לדגל־חוץ 93. בעלו של כלי שיט החייב ברישום במירשם הישראלי לא ירשמהו בדגל־חוץ או ברישום־חוץ ובעל כלי שיט ישראלי לא ירשמהו ולא יעבירהו לדגל־חוץ או לרישום־חוץ אלא אם נמחק כלי השיט מהמירשם הישראלי בהתאם להוראות חוק זה; כלי שיט שהועבר לרישום־חוץ או שנרשם כו בניגוד להוראות חוק זה לאומיותו תישאר ישראלית.

פרק תשיעי: שם כלי השים

שם ומספר

- 94. (א) לכל כלי שיט יהיה שם בו יירשם ובו יזוהה (להלן השם הרשום), ולכל כלי שיט יינתן עם רישומו מספר רשמי (להלן המספר הרשום).
- (ב) המנהל רשאי להורות שכלי שיט פלוני או סוג של כלי שיט ישוחרר מחובת שם ויזוהה על ידי המספר הרשום או דרך זיהוי אחרת.

שם זהה

.95 אחר. ומן כלי שיט בשם שבו רשום באותו זמן כלי שיט אחר.

הסכמת המנהל לשח 96. לא יירשם שמו של כלי שיט ולא יוחלף שם רשום אלא בהסכמתו בכתב של המנהל. על פי בקשת בעל כלי השיט.

סירוב לתת הסכמה

- 97. (א) המנהל רשאי לסרב לתת הסכמה לשם המוצע לכלי שיט או להחלפת שם רשום. אם היה סבור שהשם המבוקש עלול להטעות או לפגוע בעניני הציבור או שיש סיבה סבירה אחרת שיפרשנה.
- (ב) הרואה את עצמו נפגע על ידי סירוב המנחל לפי סעיף זה, רשאי לערער על הסירוב לבית המשפט.
- (ג) שר המשפטים יקבע בתקנות את המועדים להגשת הערעור לפי סעיף זה. את אופן הגשתו. את סדרי הדין בו ואת האגרות המשתלמות בקשר אתו.

ועדה מייעצת לענין שמות כלי שיט 98. שר התחבורה יקים ועדה שמתפקידה לייעץ למנהל בעניני שמות כלי שיט, ולא ישתמש המנהל בסמכויותיו לפי הסעיפים 96 ו־97, אלא לאחר שנועץ בועדה.

רישום שם והחלפת שם 99. גיתנה הסכמת המנהל לפי סעיף 96 לרישום שם כלי השיט או להחלפת השם הרשום. יירשם השם או השם החדש – הכל לפי הענין – בפנקס הרישום ובתעודת הרישום.

סימון השם או הזהות 100, שם כלי שיט או סימן זיהוי אחר אשר נקבע לכלי שיט לפי סעיף 94 (ב) וכן נמל הרישום יסומן עליו בצורה ובמקומות שנקבעו.

איסור סימון שלא כדין

- 101, לא יסומן כלי שיט בשם או בסימן זיהוי ולא יתואר בהם לכל מטרה בעלת משמעות משפטית, אלא בהתאם להוראות פרק זה.
- איסור שיט אלא אם נתקיימו בו הוראות פרק זה. י איסור שיט אלא אם נתקיימו בו הוראות פרק זה.

פרק עשירי: הוראות שונות

.103 חוק זה יחול על כלי שיט ישראליים גם כשהם נמצאים מחוץ למימי חופין של ישראל.

104. חוק זה יחול על כלי שיט שהוא נכס המדינה, למעט כלי שיט של צבא־הגנה לישראל ושל משטרת ישראל.

תחולה על כלי שיט של המדינה

105. שר התחבורה רשאי לפטור כלי שיט פלוני או סוג פלוני של כלי שיט, לחלוטין או לתקופה מסויימת --

מטור

תחולה

- מתחולת חוק זה, כולו או מקצתו אם ראה לכך טעמים של טובת המדינה:
- מתחולת הוראות הפרקים השני. השלישי והחמישי אם ראה לכך (2) טעמים סבירים אחרים.

היתר לרישום סירות משוט

.106 שר התחבורה רשאי. על פי בקשת הבעלים של כלי המונע על ידי משוטים בלבד. להתיר את רישומו של הכלי בפנקס הרישום ומשעשה כן - יראו את הכלי ככלי שיט לענין הוראות חוק זה, כולן או מקצתן, הכל כפי שיקבע השר בהיתר.

ועדה מייעצת

שר התחבורה יקים ועדה שתפקידה לייעץ לו בענינים הנוגעים לביצועו של (א) .107 חוק זה.

השר יקבע את מספר חברי הועדה וימנה אותם ובלבד שמספרם לא יפחת מאחד **(ב**) עשר ולא יעלה על חמישה עשר.

- חברי הועדה יהיו נציגי ציכור, והם הרוב בועדה, ועובדי מדינה.
- במינוי נציגי הציבור. יוועץ השר בגופים המייצגים לדעתו את עניני הספנות והימאים בישראל.
 - הועדה תקבע את סדרי עבודתה ודיוניה, במידה שלא נקבעו בתקנות.
- לא תיפסל פעולת הועדה מחמת זה בלבד שבשעת עשיית הפעולה היה מקום בועדה פנוי מכל סיבה שהיא.

חובת ההתייעצות בועדה

- 108. לא ישתמש שר התחבורה בסמכויות המפורטות להלן, אלא לאחר שנועץ בועדה: הסמכות להודיע לרשם כי אין לראות תאגיד פלוני כתאגיד ישראלי לעביו חוק זה, לפי סעיף 1:
- הסמכות להודיע לרשם כי כלי שיט אינו כשיר לרישום לפי סעיף 2
 - הסמכויות לפי סעיף 3 (ב); (3)
 - הסמכויות לגבי פטור לפי סעיף 105 פסקה (2).

109, פנקסי הרישום וכן התעודות שהוגשו לרשם בקשר לרישום כלי שיט או מחיקת רישומו או בקשר לכל עסקה בכלי השיט, יהיו פתוחים לכל דורש בהתאם לסידורים שנקבעו.

פטור ממס בולים

.110 כל מסמך הטעון רישום לפי חוק זה והוא חייב בתשלום אגרה או פטור מתשלום כאמור לפי תקנות שעל פי חוק זה. פטור ממס בולים לפי פקודת מס הבולים 6.

ביצוע ותקנות

עיון בפנקס

הרישום

.111 שר התחבורה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו. לרבות כל הנוגע לביצוע מעצר של כלי שיט לפי סעיף 92, הוצאה לפועל של משכנתה, רישומים, טפסים, שמירת מסמכים, אישור העתקים, אגרות ומועדי שילומן; שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר סדרי הדין בבית המשפט לפי חוק זה והאגרות המשתלמות בו.

⁶ חופי א"י, כרך ב', פרק קל"ג, עמ' 1302.

112. שר התחבורה רשאי לאצול לאחר את סמכויותיו לפי חוק זה. כולן או מקצתן. למעט אצילת סמכויות הסמכות להתקין תקנות בנות־פעל תחיקתי; הודעה על אצילת סמכויות תפורסם ברשומות.

אחריות לחובות 113. האחריות לקיום כל חובה שחוק זה מטיל על בעל כלי שיט חלה גם על מי שרשאי

המוטלות על בעל לנהל את רכושו של אותו בעל או לנהל את עזבונו. כלו שוט 114. האחריות לקיום כל חובה המוטלת לגבי כלי שיט וכל איסור שנאסר לגביו לפי הפרקים אחריות לחובות

המוטלות לגבי השמיני והתשיעי לחוק זה חלה על בעל כלי השיט ועל קברניטו. כלי שיט

115. מי שמוקנה לו כלי שיט או חלק ממנו מכוח חוק זה או צו כית המשפט לפיו. איננו אחריות בנזיקין אחראי בנזיקין בתורת בעל הנכס המוקנה כל עוד לא קנה אחיזה בו.

עבירות ועוגשיו העובר על הוראות הסעיפים 90, 91 או 93, דינו – מאסר שנתיים או קנס בסכום שוויו של כלי השיט.

> העובר על הוראות סעיף 11. דינו – מאסר שנתיים או קנס 20000 ל״י. (**5**)

העובר על הוראות סעיף 5, דינו – מאסר שנה אחת או קנס 20000 ל״י. העובר על הוראות הסעיפים 88 או 89. המפריע למי שמוסמך לבדוק את לאומיותו

של כלי השיט ולעצור אותו. בביצוע תפקידו. או המשתמש בתעודת רישום של כלי שיט

פלוני כתעודת רישום של כלי שיט אחר, דינו – מאסר שנה אחת או קנס 10000 ל״י. המחזיק בתעודת רישום של כלי שיט ומסרב למסרה לבעליו או למי שזכאי להחזיק בה מכוח הבעלים לשם השטת כלי השיט, דינו – מאסר שלושה חדשים או קנס

העובר על הוראות סעיף 12, דינו – מאסר שלושה חדשים או קנס 2000 ל״י. (٦) מי שאינו מקיים הוראות סעיף 24 כשהתנאים לרישום כלי השיט במירשם

הישראלי חדלו להתקיים כאמור בסעיף 22 או כשניתנה לגבי כלי השיט החלטה כאמור בסעיף 23, דינו – קנס 20000 ל"י. העובר על הוראות סעיף 102, דינו – קנס 10000 ל״י.

מי שאינו מקיים את הוראות סעיף 24 לגבי כלי שיט שאירע בו אחד הדברים

מי שאינו מקיים הוראת תקנות לפי חוק זה. כשנאמר בתקנות שאי קיומה היא

עבירה, דינו – מאסר שלושה חדשים או קנס 2000 ל״י. 117. נעברה עבירה לפי סעיף 116 על ידי חבר בני־אדם, ייאשם בעבירה גם כל מי שבשעת

ביצוע העבירה היה חבר מינהלה פעיל. מנהל או פקיד אחראי של אותו חבר. ובשותפות. מי שהיה אותה שעה שותף בה, למעט שותף מוגבל, -- אם לא הוכיחו אחד משני אלה: העבירה נעברה שלא בידיעתם:

הם נקטו בכל האמצעים הנאותים להבטחת שמירתו של חוק זה. (2)

- בטלים – 118

פקודת האניות (לאומיות ודגל), תש"ח-1948; (1)

פקודת המשכנתאות על אניות, תש"ט-1948:

בפקודת הנמלים:

הגדרת "רושם אניות" כסעיף 2. (K)

הסעיף 7, (L)

הפסקה (ה) של סעיף קטן (ו) לסעיף 15; הפרק הראשון לחוק העותמני בדבר סחר הים מ־6 רבי א' 1280 (תרכ"ג-1863).

ספר החוקים 315, כ"א כאכ תש"ך, 14.8.1960

5000 ל"ר.

אחריות בחבר

בני אדם

ביטולים

⁷ ע"ר תש"ח, תום׳ א׳ מס׳ 2, עמ׳ 6

⁴⁷ עמ׳ 33 עמ׳ א׳ מס׳ 33, עמ׳ 93 עמ׳ 47

שמירת תוקף 119. הוראות חוק זה אינן באות לגרוע מהוראות פקודת האניות (הגבלת העברתן ומשכונן). תש"ט-1948 פ.

> דין כלי שיט רשומים לפי חוק קודם

120. כל כלי שיט הרשום כדין בישראל ערב תחילתו של חוק זה, דיגו כדין כלי שיט הרשום לפיו, ודיגה של תעודת רישום של כלי שיט כאמור כדין תעודת רישום לפי חוק זה.

דין שעבודים קיימים

121. (א) כל שעבוד על כלי שיט לפי הדין הקיים ערב תחילתו של חוק זה בשל חוב מן החובות המפורטים בסעיף 41 לחוק זה, דינו כדין שעבוד שנוצר מכוח חוק זה.

(ב) כל שעבוד על כלי שיט, לפי הדין הקיים ערב תחילתו של חוק זה, בשל חוב אחר — יעמוד בעינו, ויהא ניתן למימוש לפי הדין שהיה חל עליו ביום האמור.

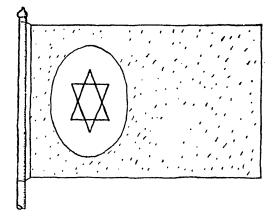
דין משכנתאות

122. כל משכנתה על כלי שיט הרשומה לפי פקודת המשכנתאות על אניות, תש"ט—1948, ערב תחילתו של חוק זה, יראו אותה מיום תחילתו של חוק זה כאילו נרשמה על פיו; אולם חוק זה אינו משנה את הזכויות של בעל משכנתה לפי הדינים שהיו קיימים ערב תחילתו של חוק זה, הן לגבי בעל כלי השיט והן לגבי דרגת העדיפות של חוב המשכנתה.

תחילה

.123 תחילתו של חוק זה היא כתום ששה חדשים מיום פרסומו ברשומות.

התוספת (סעיף 86)

הדגל – ארכו 180 ס״מי רחבו 120 ס״מי רקעו תכלת כהה עם סגלגל לבן במרחק 15 ס״מ מ״ שלוש הצלעות הקרובות למוט. הסגלגל – אירו הארוך –90 ס״מי צירו הארוך –90 ס״מי צירו האצר – 60 ס״מי ובאמצעיתו מגן דוד עשוי ששה פסי תכלתי 3 ס״מ רחבםי המצטרפים לשני משולשים שווי שוקיים שבסיסיהם מקבילים לצלעות האורך של הדגלי כל משולש – בסיסו 30 ס״מ וכל אחד משוקיו 45 ס״מ.

דוד בן־גוריון יצחק בן־אהרן ראש הממשלה שר התחבורה

> יצחק בן־צבי נשיא המדינה

49 ע"ר תש"ט, תוס׳ א׳ מס׳ 33, עמ׳ 9